

Akarunk-e tanulni a koronavírus pandémiából vagy csak céltalanul túléljük?

Benkó Aliz PhD hallgató
Budapesti Gazdasági Egyetem

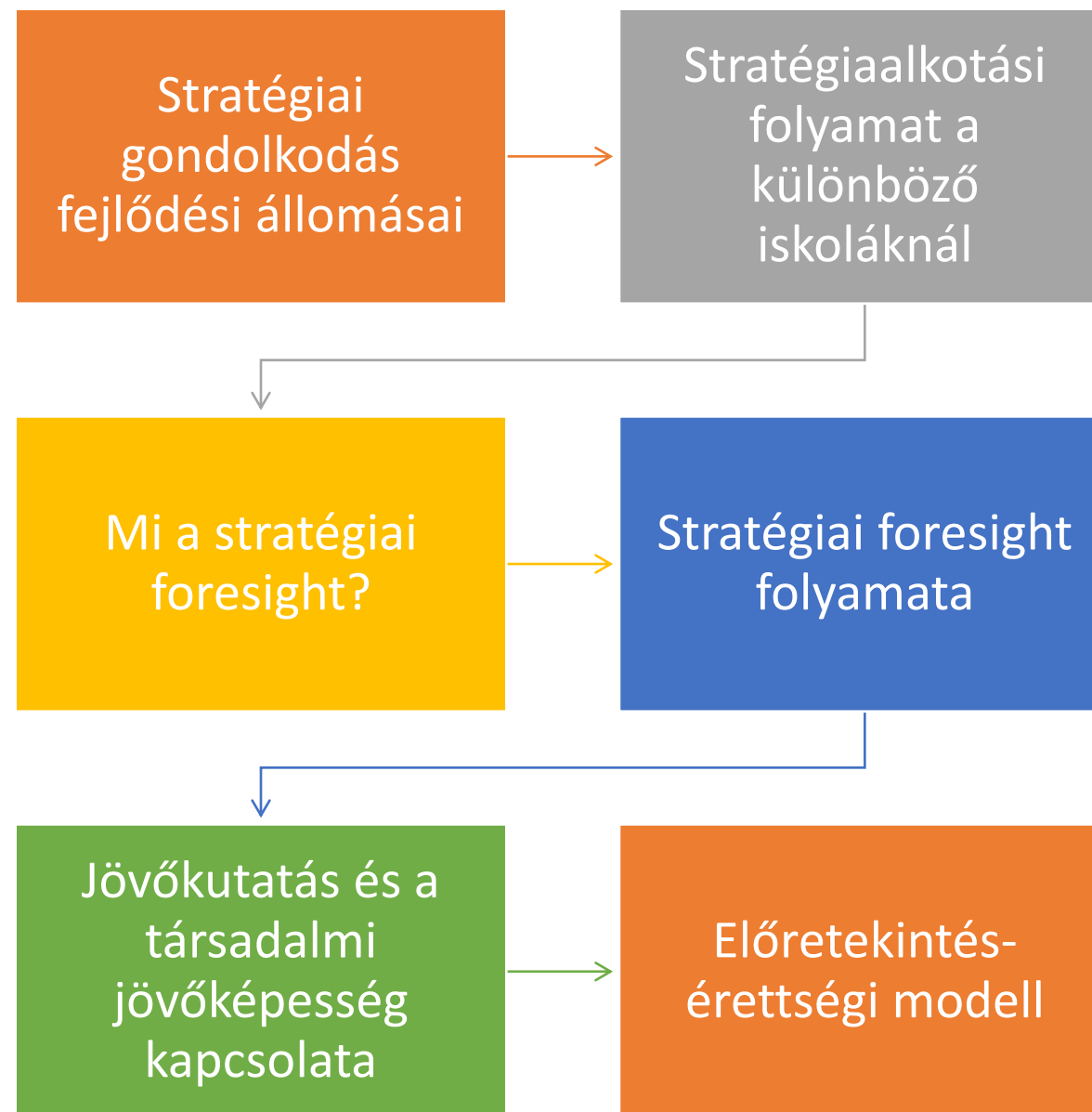
Vállalkozás és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola

*„Megmondanád kérlek, hogy merre kell mennem? –
kérdezte Alice a Macskától
Ez attól függ hova akarsz eljutni – válaszolta a
Macska.
Tulajdonképpen mindegy, hogy hova érkezem –
mondta Alice.
Akkor mindegy, hogy merre indulsz – válaszolta a
Macska.”*

?

*Stratégiai gondolkodás
fejlődési állomásai*
Tóth J. (2018) alapján saját
szerkesztés

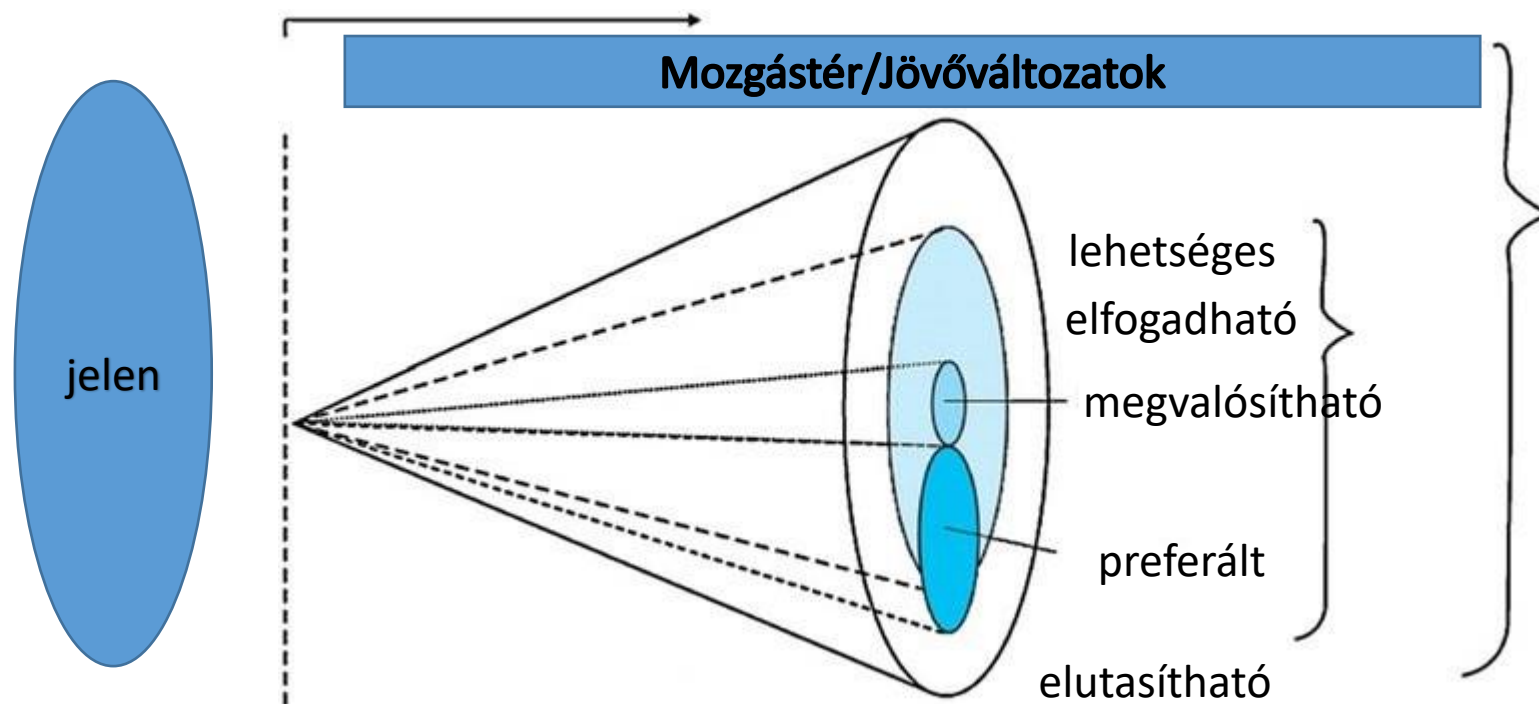
	<i>Pénzügyi tervezés</i>	<i>Hosszú távú tervezés</i>	<i>Stratégiai tervezés</i>	<i>Stratégiai menedzsment</i>	<i>Stratégiai forrigh</i>
időszaka	II.világháborút követően kb 1955-ig	kb.: 1955-1970	kb 1970-1980	kb: 1980-tól	2000-es évektől
tervezés időhorizontja	1 év rendszerint	5-10 év	pontosan nem határolható be	pontosan nem határolható be	rövid/közép/hosszútáv
környezet	statikus	statikus	dinamikus	turbulens	turbulens
jellemzői	befektetések megtérülésének vizsgálata - bázisszemlélet - pénzügyi teljesítmény áll a középpontban	formalizált prognosztikai módszerek - értékesítés extrapolatív előrejelzése	hangsúly a stratégia kialakításán, a tervezésen van	- hangsúly a stratégia kialakításának és végrehajtásának összhangján van - kreatív stratégiai szemlélet - tervezésről a vezetésre tevődik át a hangsúly - puha módszerek előtérbe kerülése	-hangsúly a gondolkodásmódon van és az egyén aktív hozzájárulásán -Stratégia megvalósításának alapja az egyén/csoport motivációja és jellemfejlődése -jövőkép portfólió van -kulcs az egyéni tanulás és a szervezeti tanulás

*Stratégiaalkotási
folyamat
összehasonlítása a
különböző iskoláknál*

Forrás: Csizmásné Tóth
J. (2018 kiindulva saját
szerkesztés)

<i>Stratégiaalkotási iskolák</i>	<i>Hogyan jöhet létre, hogyan születhet a stratégia?</i>	<i>Milyen folyamat keretében?</i>	<i>Milyen konkrét formában jelenhet meg?</i>
Tervezési	Kialakítják	Erősen formalizált	Stratégiai terv
Koncepcióalkotási iskola		Laza, kevésbé formalizált (jövőképorientált)	Jövőkép/misszió + stratégiai akciók
Pozicionálási			Jövőkép
Vállalkozói	Részben kialakítják, részben kialakul	Kevésbé formalizált, részben spontán	Jövőkép / misszió
Megismerési Tanulási Hatalmi Kulturális Környezeti Konfigurációs	Kialakul	Spontán folyamat	Viselkedési minták
Forsight	aktívan alakítják	Egyén jellemfejlődése egyéni tanulás szervezeti tanulás	jövőkép portfóliók értékalapú döntés a minőségileg jobb jövő kiválasztásában

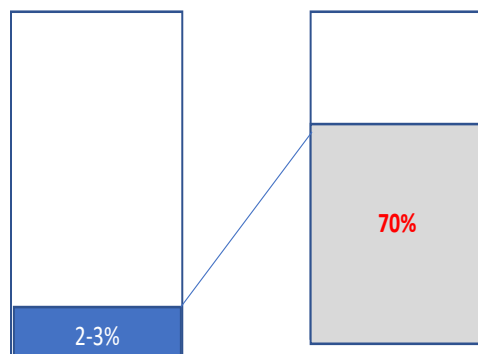
A stratégiai foresight olyan előretekintő tevékenység, melyet mély önismerettel, a gondolkodásmódunk megváltoztatásával végzünk a lehetséges jövőváltozatok megtalálása érdekében.
(GáspárT.2012)

Jövővel kapcsolatos meghatározások tartalmi összefoglalása

A szisztematikus jövő
gondolkodásra fordított idő
hányada

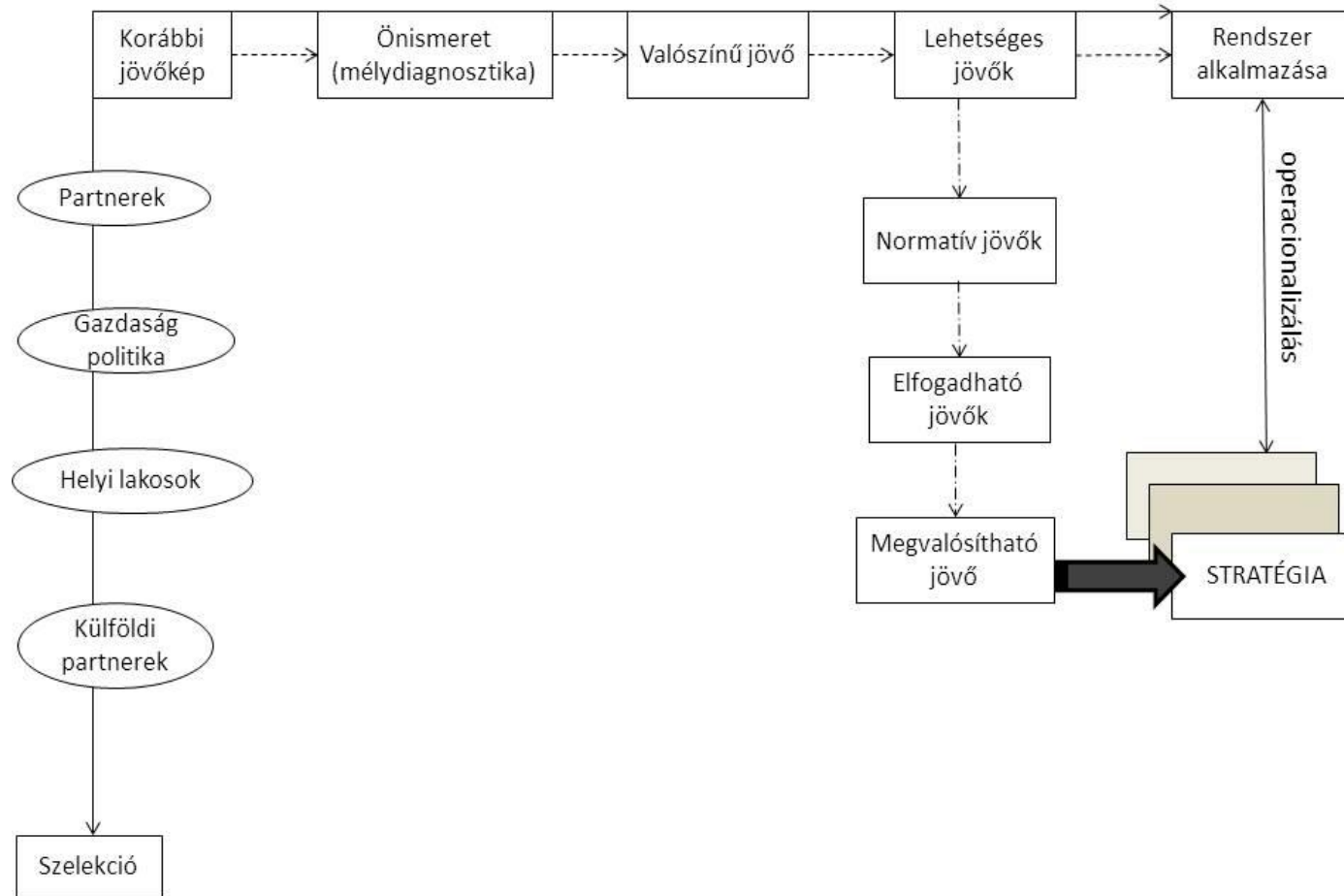
A minőségi vízióból származó
profit aránya

Forrás: Micic 2010.

Elképzelhető Jövő típusai	Jelentés
Predikció	Mérhető és átlátható rendszerek jövőjére vonatkozó biztos állítás.
Projekció	Jelen állapotának mechanikus előrevetítése
Prognózis	Nagy bizonyossággal várható következményjövő
Jövőkép	Komplex, távoli jövő kulturális érték tartalommal
Vízió	Preferált, megvalósítandó jövő

A stratégiai foresight folyamata

Jövő kutatás és Társadalmi jövőképeség kapcsolata

A társadalmi jövőképeség kutatások célja azon kulcsképeségek meghatározása, melyek a jövő tudatos alakítására teszik képessé a szervezetet. (Monda E 2018) Olyan kérdések megválaszolására vállalkozik, hogy hogyan képes egy szervezet elérni a céljait?

Szervezeti
eredmény-
mutatók

1. szint
Ad Hoc

2. szint
Tudatos

3. szint
Képesség

4. szint
Érett

5. szint
Világ-
színvonalú

Vezetés

Keretezés

Tervezés

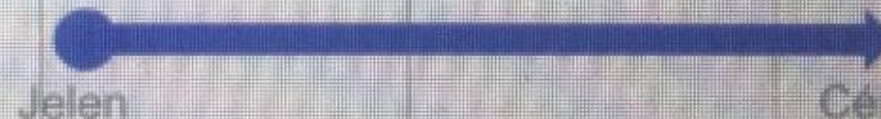
„Előretekintés – érettségi” modell

Szkennelés

Előrejelzés

Előretekintés - érettségi modell

A vezetés eredménymutatója akkor éri el a legmagasabb szintet, ha a vezetők képesek a munkatársaikat proaktívan ösztönözni a jövőjük tervezésére. Olyan környezetet alakítanak ki, melyben a szervezet a változásokat képes kezelni és az előretekintés során megszerzett tudás azonnal beépül a szervezet életébe.

A keretezés eredménymutató alapján akkor mondható jövőorientálnak a szervezet ha a problémák valódi gyökeréhez akarnak eljutni, és sikerül olyan célokat meghatározni amellyel minden dolgozó egyetért.

Előrettekintés - érettségi modell

Tervezés eredménymutatói közé tartozik a szervezeti vízió felé vezető stratégia kiválasztása és finomítása, illetve a stratégia megvalósításához szükséges tevékenységek, folyamatok és kommunikáció fejlesztése.

Szkennelés eredménymutató arra vonatkozik milyen módszerekkel és eszközökkel gyűjti a szervezet a számára fontos adatokat és milyen formában tárolja azokat.

Előrettekintés - érettségi modell

Az előrejelzés eredménymutató azt jelzi hogy a szervezet milyen módon gyűjti az információkat és hogyan biztosít kereteket arra vonatkozóan hogy hogyan lehetséges a további ötletek összegyűjtése és a folyamatba való beépítése.

A vízióalkotás mutató jelzi hogy milyen mértékben járult hozzá a szervezet víziójának megvalósításához az érintettek teljes köre. A szervezet tagjai valóban a vízió megvalósításának tudatában hoznak e döntéseket mindennapi cselekedetük során.

Összefoglalás

• STRATÉGIAI GONDOLKODÁS

STRATÉGIAI FORESIGHT

- egyén gondolkodásmódjában
- az egyének egymás közti együttműködési készségében
 - az egyének tanulási készségében
 - szervezeti tanulás létrejöttében van

Köszönöm a
figyelmet!

Irodalomjegyzék 1/3

- Covey S. A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása 2014. Bagolyvár könyvkiadó
- Csizmásné Tóth J.: Stratégiai gondolkodás, stratégiaalkotás fejlődési állomásai *Economica* IX. Új évf., 3. sz. (2018) ISSN 2560-2322
- Gáspár T. (2012) *Strategia Sapiens. Akadémiai Kiadó*, Budapest 2012,41.o. a DOI 10.1108/FS-03-2015-0017
- Gáspár Tamás (2009): A jövővel foglalkozás szintjei és síkjai. *Jövőelméletek* 17. Budapesti Corvinus Egyetem, Jövő kutatás Tanszék, Budapest
- Hideg É. – Nováky E.: *Jövő kutatás interaktívan* Aula Kiadó Kft 2012. ISBN 978-963-339-038-2
- Hideg É. és tsai: A vállalati foresight helyzete Magyarországon. *Vezetéstudomány* XLVIII. ÉVF. 2017. 6 –7. SZÁM/ ISSN 0133-0179 DOI: 10.14267/ VEZTUD.2017.06.07
- Hines A. (2016) Let's Talk about Success: A Proposed Foresight Outcomes Framework for Organizational Futurists *Journal of Futures Studies*, June 2016, 20(4): 1–20

Irodalomjegyzék 2/3

- Kárpátiné Daróczi J-Vágány J. - Fenyvesi É. : Fejlődünk hogy fejlődhessünk? Avagy milyen önképzési módszereket részesítenek előnyben a mikro-és kisvállalkozások vezetői napjainkban Magyarországon? Vezetéstudomány/Budapest Management Review 2016. 12. sz. XLVII. évf
- Mészáros T. (2005): A stratégia jövője, a jövő stratégiája, AULA Kiadó Kft.
- Micic P.: The Five Futures Glasses. How to See and Understand More of the Future with the Eltville Model 2010.
- Monda E. A társadalmi jövőképeség a jövőkutatás kontextusában. Műhelykutatás sorozat 2018/5 Corvinus Egyetem Jövőkutató központ
- Nováky E. 2012. Jövőkutatás és biztonság Polgári Szemle 7. szám. 2012.
- Örtenblad A. (2004) The learning organization: towards an integrated model
- Salamonné Huszty A. (2000): Mi is az a stratégia? Vezetéstudomány, 2000/2. szám 15-26. oldal.
- Polányi, M. (2009): The tacit dimension. Foreword by SEN, Amartya. University of Chicago Press, USA Poór, J. (2009): Nemzetközi emberi erőforrás menedzsment. Complex Kiadó, Budapest, 296-297

Irodalomjegyzék 3/3

- Pulay Gy. (2006). A tudás hasznosítása kormányzó szervezetekben, különös tekintettel a humánerőforrás fejlesztésére
- Randolph H. Pherson Leveraging the Future with Foresight Analysis Globalytica, LLC, Tysons, Virginia, United States THE INTERNATIONAL JOURNAL OF INTELLIGENCE, SECURITY, AND PUBLIC AFFAIRS 2018, VOL. 20, NO. 2, 102–131 <https://doi.org/10.1080/23800992.2018.1484237>
- Slater, F., Narver, J.C. (1995). Market Orientation and the Learning Organization, The Journal of Marketing, 59 (3), 63-67